

svota 332,723.694 dolarjev. Mala državica Rhode Island, ki ima le 345.506 prebivalcev, je imelo pri hranilnicah 127.898 vlog v vrednosti 60.479.709 dolarjev, to je na vsacega vložnika pride 472 dolarjev. V vseh Zjedinjenih državah je v hranilnicah 4.258.623 vlog, ki znašajo naravnost basnoslovno vsoto 1.524,844.506 dolarjev. Na vsako vlogo povprek pride 358 dolarjev. Tukaj tudi jug zaostaja. Južne hranilnice štejejo vloge le po desetinah, in na vsako vlogo pride povprek le 60 dolarjev, v nekaterih državah pa hranilnic niti nimajo. Te številke so oficijelne. Naznanil mi jih je kontrolor denarstva v Zjedinjenih državah in so v resnici še prenizke. Kažejo pa tako jasno blagostanje, da jih nisem mogel prezreti. Nikaka razlaganja in opisovanja ne govore jasneje, kakor te številke, in se jih primerja s številkami o teh razmerah v Evropi, bode očitna razlika v položaju delavev.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Ženske si osvoje tudi akademijo. Akademija znanostij v Berlinu je te dni dobila v pretres učeno delo neke gospodične Elze Köttgen. Učeno delo razpravlja o vidu živalij. Predložil jo je akademiji tajni svetnik dr. Bois Reymond.

Ruski minister — strojevodja. Ruski minister komunikacij je sedaj na nadzorovalnem potovanju. Mej drugim je minister ogledal s komisijo tudi novoseliško železnico. Na postaji Vinajca je rekel minister komisiji, da bode sam peljal vlak v Šmarinko. Res je minister stopil na lokomotivo in vozil z zavihanimi rokavi do Šmarinke. V Šmarinki so ministru-strojevodji priredili lepo ovacijo. Knez Halkov se je železničarstva učil v vsetranski v Ameriki ter s tem pokazal inženirjem, da zna tudi vlak voditi.

Novice.

† Franc Štrukelj.

Umril je na Šmarni gori častiti gospod Franc Štrukelj, župnik na Šmarni gori. Pokojnik se je porodil v Št. Vidu nad Ljubljano 29. novembra 1841, v mašnika je bil posvečen 30. julija 1866. Pokojnik je bil vrl narodnjak in marljiv sodelavec našega lista, za katerega je bil pisal že kot dijak. Bil je dober prijatelj pokojnega dr. Janeza Bleiweisa. Z njim je zgubila slovenska domovina vrlega sina, kateremu ohrani naš narod hvaležni spomin.

— **Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski** je izdal glede 20. septembra naredbo, v kateri spominja vernike, da naj molijo za sv. Očeta. Znano je, da je danes 25 let, ko so vzeli sv. Očetu Rim. Na vso to krivico, v Italiji še slovesno praznujejo ta dan. Škof opominja vernike, da naj bolest nad tem izražajo z gorečo molitvijo. Dalje je ukazal, da se vernikom v nedeljo po 20. septembru razloži pomen tega dneva in naj se razpostavi Najsvetejše in se opravijo molitve.

— **Dopolnilna volitev v odbor «Slovenske Matice».** Dne 26. t. m. ima Slovenska Matica v mestni dvorani svoj XXX občni zbor. Na dnevnem redu so, kot običajno tudi dopolnilne volitve v odbor. Več Matičarjev priporoča v

zopetno izvolitev vse letos izstopivše gospode odbornike ki so: 1.) dr. Fr. Detela, 2.) dr. A. Gregorčič, 3.) S. Gregorčič st., 4.) Fr. Hubad, 5.) A. Kržič, 6.) dr. L. Požar, 7.) A. Senekovič, 8.) dr. J. Starè, 9.) I. Šubie in 10.) Fr. Wiesthaler. Voliti je pa po pokojnem ravnatelju Praprotniku še namestnega odbornika; na to mesto se priporoča g. kanonik Sušnik, ki bo vzlasti na gospodarskem polju dobra pridobitev za Matico.

— **Slovenci v Pragi.** Dasi je bilo pričakovati, da se Slovenci mnogobrojneje udeležijo izleta v Prago, vendar se sme reči, da je za sedanje zmedene in nenormalne razmere po Slovenskem osobito v Ljubljani odšlo dne 9. t. m. častno krdelo Slovencev — čez 100 na številu v zlato Prago, sredotočje in ognjišče češke omike, prosveta in delovanja. da si ogledajo njene znamenitosti in pred vsem obišejo narodopisno razstavo, predstavljajočo razvoj vrlega, marljivega in podjetnega bratskega naroda češkega. Mej udeleženci so bili zastopniki vseh slojev naroda, duhovniki, profesorji, učitelji meščanje, kmetje itd. in bil je mej njimi tudi verli venec šišenskih deklet v narodni noši. Z navdušenjem so se popeljali izletniki od doma a še navdušeneji so se vrnili, prepričavši se o zares nepopisljivi slovanski gostoljubnosti in o vlinah naprednega bratskega naroda češkega. Že mej vožnjo so bili Slovenci predmet najslajnejim ovacijam. Na Dunaji so jih pozdravili ondodni Čehi in Slovenci, na vožnji po češki zemlji so se jim pa v pozdrav od bratov Čehov prirejali na vseh postajah najpristrčnejši in najveličastnejši vsprejemi, godbe so svirale, župani in društva z zastavami so pozdravljali goste, povsod pa je nebrojni narod češki s srčnimi „Na zdar“ klici pozdravljal svoje brate Slovence. Mej izletnike so se delili šopki in se je iste pogostovalo s pivom, vinom itd. Najpristrčnejši je bil sprejem Slovencev v Pragi. Dasi je dež lil, se je vendar na kolodvoru zbralo na tisočine ljudstva, ki je tu in ob ulicah z urnebesnimi „Na zdar“ klici pozdravljalo došlece. V „Mestanski Besedi“ je pozdravil Slovence podžupan Kuehn. Odgovarjal je na pozdrave v imenu Slovencev deželni poslanec Ivan Hribar kot voditelj Slovencev. V razstavi je pozdravil slovenske goste predsednik razstave grof Lažansky. Povsod, kamor so se Slovenci pokazali prirejale so se jim velikanske ovacije, častili in pogostovali so jih Čehi, kar so mogli. Posebno pozornost bratskega naroda so vzbujale šišenska dekleta v narodnih nošah. Pri slavnostni predstavi v gledališču uprizorila se je skupina „Čehija vabi k sebi Slované“. V tej skupini so sodelovali tudi Slovenci in Slovenke v narodni noši. Razstavniki odbor je Slovincem na čast napravil banket. Vrstile so se navdušene napitnice, v katerih se je povdarjala slovanska vzajemnost in prijateljska vez bratskih narodov češkega in slovenskega. Lepo je sprejel Slovence mestni zastop praški v mestni zbornici. Podžupan dr. Podlipny je v vznesenih besedah pozdravil slovenske goste. Tudi tu so Slovence slavno pogostili. Znamenitosti Prage, kraljevski dvorec na Hradčanih muzej itd. so si Slovenci ogledali v spremstvu Čehov z največjim zanimanjem. V „Sokolskem domu“ in „Narodnem domu“ v Vinohradih priredil se je Slovincem v čast banket z razpovrstno zabavo, koncertom, telovadbo, plesom, itd. ki je na to sledilo. Z nepopisnim navdušenjem je tudi priprosti kmetijski češki narod pozdravil in vsprejel Slovence v Novi Vasi in Mistku, kamor so ti v nedeljo izleteli. Godba je svirala, mnogobrojno zbran navdušen narod pa je pristrčno pozdravljal slovenske izletnike. Pri županu je bil fin zajutrek in na to v šolskih prostorih velik banket. S tem dnevom so se nehali prelepi slavnostni dnevi v Pragi in Slovenci so pohiteli zopet v domovino. Brezdvomno ostanejo ti lepi dnevi vsakemu udeležniku za zmirom v spominu in dal Bog, da bi slovanska vzajemnost in bratska vez češkega in slovenskega naroda, ki se je toli povdarjala in tudi slovesno manifestirala o tej priliki, zares prešla v kri in meso vseh pri vsakem delu, ker potem je bodočnost res naša.

— **Okrajna učiteljska konferenca v Radovljici** je izrekla gosp. ces. svetniku Ivanu Murniku v Ljubljani zahvalo,

ker je okrajni učiteljski knjižnici zopet letos podaril celo vrsto raznih knjig in tako isto znatno pomnožil.

— **Slovensko gledališče.** Dramatično društvo kot podjetnik slovenskih predstav v deželnem gledališču, ravnokar naznanja obširno svoj program in osobje za sezono 1895/96. Ista se prične dne 1. oktobra in obeta biti vrla naslednica prejšnjih. Gojila se bode v prvi vrsti drama in tudi opera. Poleg starih močij engažovalo je dramatično društvo tudi več novih močij. Soditi po vseh pripravah, utegne biti letos slovensko gledališče prav dobro. Da bi rodoljubje tudi res vedeli ceniti napore intendancije in bi isto požrtovalno podpirali pri vsem njenem delu.

— **Novo gledališče v Zagrebu** otvorijo najslavesneje sredi meseca oktobra v navzočnosti cesarjevi

— **Kontrolni shod** za vojake pešpolkov in za lovce se bode vršil v Ljubljani dne 12. oktobra, za vojake drugih vojaških krdel pa 13. dan oktobra ob 9. uri dopoldne v šentpeterski vojašnici. — **Kontrolni shod** za deželne brambovce bo dne 1. oktobra ob 9. uri dopoldne v deželnobrambovski vojašnici, naknadni shod pa se bo vršil dne 20. novembra ob 9. uri dopoldne istotam.

— **Preložitev ceste.** Dobro znani veliki klanec na Gobovcu na cesti mej Brezjem in Podnartom se je preložil. Dotična dela so dokončana in se je nova cesta izročila minuli teden prometu.

— **Premog so našli** na grofa Margherija veleposestvu pri Sv. Petru blizu Novega mesta.

— **Utopljenca** potegnili so dne 26. avg. v Trbojah iz Save. Truplo nima ne rok ne glave več in je sicer popolno že razjedeno. Niso še mogli dognati, kdo je nesrečnejši.

— **Strela** je ubila dne 9. t. m. v Gotni vasi poleg Novega mesta 17letnega fanta J. Avseca. Treščilo je v telegrafski drog. Strela je na to šla kakega $\frac{1}{2}$ km po žici, razdrobila 9 telegrafskih drogov, omamila 5 ljudij po poti idočih in ubila Avseca, ki je pod žico pred hišo stal.

— **Velik požar** je uničil dne 12. t. m. po noči v Trstu veliko tovarno Modiano za izdelovanje cigaretnega papirja in igralnih kart. V tovarni je delalo 728 oseb. Škode je 800.000 gld.

Mati iz špekulacije.

Mej budopeštanskimi lahkoživci se je te dni nekaj prigodilo, kar vzbuja veliko senzacijo in daje povod raznim govoricam.

Neka „grofovsko rodbina“ je neko noč pobegnila iz Budimpešte. Neka „gospa grofinja“ se je pred dalj časa bila nastanila v neki lepši ulici. Njeno stanovanje je lepo opravljeno in ni ga bilo skoro večera, da bi sobane lepega stanovanja ne bile krasno razsvetljene. Imenitni gostje prihajali so v hišo in dvoranili lepi gospej in še lepi osemnajstletni Etelki. Grofinja je veliko kupila po različnih prodajalnicah in tudi vse točno plačala. Njen visokoplemeniti soproj je živel v Parizu in je najbrž imel utemeljene uzroke, da ni živel pri svoji soprogi.

Poleg osemnajstletne Etelke so bili v hiši še trije grofovski otroci. Najstarši je imel enajst let, najmlajši je imel še le jedno leto. O njem niso radi v družbi govorili. Mlada grofica se je posebno za to dete zanimala in zaradi tega se je marsikaj šepetalo na ušesa. To pa nikakor ni oviralo imenitnih gostov, da ne bi bili dvoranili mladi lepi grofici.

Pred petimi meseci je mlada grofica nekaj obolela. Poslali so jo bili k neki prijateljski rodbini v Peterburg. Govorilo se je marsikaj in hudobni jeziki so trdili, da se je pojavil sad ljubezni barona M. z mlado grofico. Glasno se o tem ni govorilo, kajti baron M. v socialnem življenju zavzemlje visoko stopinjo in je oženjen. Čez jeden mesec ni noben več govoril o pikantnem dogodku lepe grofice. Saj tukajšnji elegantni svet vse rad pozabi, posebno ker ima vsakdo kak povod računati na pozabljivost drugega. Večerne zabave so se zopet začele in zopet so prihajali imenitni gostje. Nakrat je ob večerih bilo v oknih grofinjenega salona vse temno. Če je kdo vrtarja vprašal, kako je to, je zvedel, da je grofinja odpotovala.

Kmalu, ko je grofinja odpotovala, je prišla v njeno stanovanje sodniška komisija, vse je preiskala, zaprla potem stanovanje in odšla. Kaj je komisija dognala, o vsem tem se molči.

Kmalu se je pa govorilo marsikaj o zanimivi grofinji. Pripovedovalo se je, da je pred kakimi dvajsetimi leti na dunajski dvorni operi bila se pojavila kot baletna plesalka Marička B. Devojka je bila jako lepa in zaradi tega se je mnogo višje cenila, nego zaradi svoje nadarjenosti. Marki X. je imel ž njo neko znanje. Ta marki je bil ataše pri nekem dunajskem poslaništvu. Mlada Marička je porodila otroka. Marki se je kmalu na to oženil, odšel v Pariz in zapuščen baletni plesalki dovolil znatno pokojnino do smrti. Njena hčerka se je dobro odgojila v nekem odgojišču in to je — lepa Etelka.

Mlada baletna plesalka ni dolgo žalovala za markijem, dobila je za ljubimca nekega bogatina. Tudi ta ljubezen ni ostala brez posledic. Marički se je zdelo potrebno, da za nekaj časa ostavi Dunaj in šla je v Rim. Ondu si je od nekega obubožanega grofa kupila za znatno svoto grofovstvo. Pred osmimi leti se je vrnila na Dunaj. Tukaj ni imela posebne sreče in preselila se je v Budimpešto.

Tukaj se je nastanila v jedni najlepših ulic. Ker pa praktične svoje nadarjenosti ni zgubila, so se njeni dohodki, katere je izplačeval neki budimpeštanski odvetnik, kmalu povekšali. Dvoje novo znanje z bogatimi osebami ju je znatno povekšalo, ker ni bilo ostalo brez „majhnih posledic“, kakor je že bilo navadno pri lepi Marički. Govorilo se je marsikaj, kar pa Marički ni ugajalo, preselila se je v drugo ulico, kjer se je to zgodilo, kar smo sprva poročali.

Tudi to se je pojasnilo, zakaj sta mati in hči ostavili Budimpešto. Tega naj nikdo nikar ne misli, da zaradi tega, ker so hudobni jeziki to in ono govorili o njiju ljubeznih. Tega ste že bili vajeni.

Skregali sta se bili grofinja in hišinja, ki je pri njej služila že dvajset let. Zjutraj je hišinja za zmiraj šla od hiše. Grofinja in njena hči sta pa odpotovali.